

ЗАПОВЕД

№ 1359-23 от 15.09.2023 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от ЗПУО, връзка с чл.31 ал.1 т.34 от Наредба № 15 от 22.07.2019 година за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, връзка с Глава IX от Правилника за вътрешния ред на детската градина

УТВЪРЖДАВАМ

П Р А В И Л Н И К ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД, ХИГИЕННИ УСЛОВИЯ И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Настоящият правилник се издава на основание:

- Кодекс на труда – глава 13
- Колективен трудов договор ДО1-134 от 08.06.2020 г.
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд ДВ бр.124 от 23.12.1997 г. , последно изменение изм. и доп. ДВ. бр.97 от 05.12.2017г.
- Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, приета с ПМС № 263/1999 г., посл. изм.ДВ. бр.28от 04.04.2017 г.
- Наредба № 7 от 23.09.1999 г. на МТСП, посл.изм., бр. 95 от 29.11.2016 г., в сила от 1.03.2017 г.за минималните изисквания за ЗБУТ на работните места и при използване на работното оборудване.
- Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г., изм. и доп. в ДВ бр. 4, 25/ 2010 г. на МТСП за реда, начина и периодичността за извършване на обучението и инструктажите на работниците и служителите по правилата за осигуряване на ЗБУТ.
- Наредба РД-07-3/18.07.2014 г. за минималните изисквания за микроклимата на работните места.
- Наредба № 15 на МТСП и МЗ от 31.05.1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа.
- Наредба №РД-07-8 от 20.12.2008 г. за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана,изм. и доп., бр. 46 от 23.06.2015 г.

- Наредба No 7 от 15.08.2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на ЗБУТ при работа с видеодисплей.
- Наредба за безплатно работно и униформено облекло 2011г.,
- Наредба 14 от 16.11.2016 г. за представително облекло на работещите в сферата на образованието.
- Наредба No 8121з-647/1.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите.
- Наредба No 2/ 30.05.1997г.,изм. ДВ бр.24 /21.03.2006 г. за организиране на детски и ученически отдиш и туризъм.

Чл.2. Настоящият правилник е задължителен и се отнася за децата, педагогическия и помощен персонал и родителите на приетите деца в ДГ № 18 “Детски свят”, както и всички лица, които по различни поводи пребивават на територията на детската градина. Този правилник урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл.3. (1) Правилникът се утвърждава от директора на детската градина.

(2) Правилникът се актуализира при разкриване на нови работни места и при изменения на нормативните документи.

РАЗДЕЛ I. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД, ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Чл.4. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, хигиена на труда и противопожарна охрана при провеждането на възпитателна и извънучилищна дейност и при извършване на трудови дейности в детската градина да се спазват установените в Република България единни правила, норми и изисквания по отношение на:

1. собствени, наети или предоставени за ползване машини, съоръжения, апарати, уреди, материали и вещества;
2. силови и осветителни електрически инсталации; отоплителни инсталации; водопроводни и канализационни инсталации;
3. строителни конструкции;
4. вибрации, шум, чистота на въздуха, осветеност и лъчения;
5. ергономични условия на възпитание, обучение и труд;
6. микроклимат (температура и влажност на въздуха);
7. работно облекло, лични предпазни средства, специално работно облекло;
8. съоръжения и медикаменти за долекарска помощ;
9. пренасяне на товари;
10. организирано от детската градина придвижване на деца, педагогически и непедагогически персонал като пешеходци или пътници в транспортни средства.

Чл.5. В детската градина се спазват и установените в Република България отраслови и ведомствени правила и норми за безопасни условия на труд, съответстващи на дейността.

РАЗДЕЛ II. ОРГАНИЗАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД, ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Чл.6. Задължения за провеждане на инструктаж по безопасни условия на възпитание, обучение и труд, хигиена на труда и противопожарна охрана. (Наредба No РД-07-2 от 16.12.2009 г., изм. и доп. в ДВ бр. 4, 25/ 2010 г. на МТСП за реда, начина и периодичността за извършване на обучението и инструктажите на работниците и служителите по правилата за осигуряване на ЗБУТ).

1. С заповед № 809-272-3 / 12.07.2022 г. на директора на детската градина са определени видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми.
2. С заповед № 809-272-2 / 12.07.2022 г. на директора е определено длъжностното лице, което да провежда инструктажите в детската градина.
3. В детската градина първоначалният инструктаж се провежда едновременно с инструктажа на работното място.
4. Провежданите инструктажи се документират в Книга за инструктаж.

Чл.7. Задължения за провеждане на инструктаж по безопасност на труда при дейностите по чл.3:

1. Да се спазва Наредба № 8121з-647 от 1 октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатацията на обектите (Изд. от министъра на вътрешните работи и министъра на инвестиционното проектиране - Обн. ДВ. бр.89 от 28.10.2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.37 от 7 Май 2021г.)
2. Да се спазва Наредба № РД-07/8 от 20.12.2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/или здраве при работа (Издадена от министъра на труда и социалната политика, министъра на извънредните ситуации и министъра на вътрешните работи - Обн. ДВ. бр.3 от 13.01.2009 г., изм. и доп. ДВ. бр.46 от 23.06.2015 г.)
3. Да се спазва Наредба № 6 от 15.08.2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на шум (в сила от 15.02.2006 г., Издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването, Обн. ДВ. бр.70 от 26 Август 2005г.)
4. Наредба № 7 от 23.09.1999 г. на МТСП, посл.изм., бр. 95 от 29.11.2016 г., в сила от 1.03.2017 г. за минималните изисквания за ЗБУТ на работните места и при използване на работното оборудване

Чл.8. Задължения за водене и съхранение на Книга за инструктажите по чл.5 и 6.

1. Със заповед № 809-272-2 / 12.07.2022 г. на директора на детската градина е определено длъжностното лице, което ще води и съхранява Книгите за инструктаж.

Чл.9. Задължения на длъжностните лица за материално-техническо осигуряване на дейностите по безопасност на възпитание, обучение и труд.

1. Директорът проучва, планира необходимостта и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗБУТ пред финансовите органи.
2. ЗАТС в детската градина осигурява компетентна техническа експлоатация, поддръжка, ремонт, периодични прегледи на енергийните съоръжения.

Чл.10. Задължения на педагогическия и непедагогическия персонал по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

1. Всеки служител и работник в ДГ № 18 "Детски свят" е задължен да премине качествено и навременно обучение и инструктаж по безопасни условия на труд. Не се допускат до работа лица, които не са инструктирани по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана.
2. Всеки служител и работник е длъжен да се грижи както за собствената си безопасност, така и за безопасността на децата.
3. Всеки служител и работник е длъжен да уведоми съответните длъжностни лица за всички повреди, аварии и други, които създават опасност за тяхното, на децата и другите служители здраве.
4. Учителите и помощния персонал са длъжни да съдействат на директора и на съответните длъжностни лица при изпълнението на мероприятията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.

5. Всички учители и помощен персонал, които временно са отстранили средство за защита или сигнализация при извършване на ремонт, профилактика и други, са длъжни да го възстановят незабавно или да предприемат други защитни мерки със същата ефективност.
  6. При възникнали инциденти с деца по време на престоя им в детската градина педагогическия персонал и медицинската сестра да окажат първа помощ и незабавно да уведомят родителите на пострадалите деца.
  7. Домакина се задължава да създава условия за опазване на здравето на работещите лица и осигуряване на безопасност, като:
    - 7.1. всички работни места и работното оборудване се поддържат в техническа изправност, а всички неизправности, които могат да засегнат безопасността и здравето на работещите, се отстраняват във възможния най-кратък срок.
    - 7.2. защитното оборудване и средствата за колективна и лична защита се проверяват и се поддържат в изправност.
    - 7.3. пътищата към аварийните изходи и самите изходи се поддържат свободни по всяко време.
  8. Всички служители и работници са задължени да преминават предварителни медицински прегледи:
    - 8.1. Лицата, които постъпват на работа за първи път.
    - 8.2. Лицата, прекратили трудовите си правоотношения преди повече от три месеца.
  9. Всеки служител и работник има право да откаже да изпълни или да преустанови започнато вече изпълнение, на което и да е свое трудово задължение само при следните случаи:
    - 9.1. Опасност за живота или здравето на служителя или работника.
    - 9.2. Опасността трябва да е възникнала на практика.
    - 9.3. Опасността трябва да е сериозна, което ще доведе до увреждания на работника или служителя, които ще бъдат невъзвратими или трудно поправими.
    - 9.4. Опасността трябва да е непосредствена.
  10. Генка Анакиева – на длъжност ЗАС води регистър за трудовите злополуки.
- Чл.11.** Задължения на длъжностното лице, определено със заповед на директора на детската градина, осъществяващо координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, хигиенни условия и противопожарна охрана.
- (1). Права и задължения, свързани с подготовката и изработването на вътрешни правилници и актове, свързани с безопасни и здравословни условия на труд.
1. Организира, участва в подготовката и приемането на тази част от Правилника за вътрешния ред, с която се установява физиологичен режим на труд и почивка в детската градина.
  2. Организира и участва в разработването на вътрешен правилник за безопасните и здравословни условия на труд, както и на отделни правила за осигуряване на безопасни и здравословни условия на отделните работни места.
  3. Организира и участва при подготовката и изготвянето на оценки и становища, относно работното оборудване и работните места и изискванията за безопасност и здраве при работа.
- (2). Права и задължения, свързани с осъществяване на основните задължения на директора на детската градина.
1. Има право да реализира от името на директора на детската градина задълженията, свързани с осигуряване на безопасните и здравословни условия на труд в детската градина.
  2. Организира и участва в работата по оценяване на професионалните рискове.

3. Изисква въвеждането на съоръжения за колективна защита и осигуряване на подходящи средства за индивидуална защита, когато е налице риск, който не може да бъде предотвратен.
  4. Организира и участва в разследването на причините за трудовия травматизъм.
- (3). Права и задължения, свързани с отношенията с другите органи.
1. Координира работата на общинската администрация, консултира и осъществява съвместната проверка.
  2. Обсъжда с директора на детската градина и ръководните длъжностни лица анализите за дейността и състоянието на безопасните и здравословни условия на труд, прави конкретни предложения за неговото подобряване.
  3. Осъществява взаимодействие между детската градина и службата по трудова медицина.
  4. Осъществява взаимодействие със службите по пожарна безопасност, гражданска защита, РЗИ и районните инспекции по труда и т.н.
- (4). Права и задължения, свързани с работата на отделния работник и служител по трудово правоотношение.
1. Организира и участва при разработването и реализирането на програми по инструктажи по безопасността и здравето при работа.
  2. Консултира работниците и служителите по прилагане на правилата за безопасни и здравословни условия на труд.
  3. Организира разпространението на информация и пропагандирането на мерки, свързани със здравето и безопасността на работниците и служителите.
  4. Участва при разследването на трудови злополуки и професионални болести, станали с работниците и служителите.
  5. Организира и участва при провеждането на проучвания за мнението на работниците и служителите относно условията на труд и предприеманите мерки за опазване на тяхното здраве.
- (5). Права и задължения, свързани с контрола за спазване на изискванията, относно безопасните и здравословни условия на труд.
1. Осъществява цялостен контрол по спазването и конкретното изпълнение от страна на работниците и служителите на правилата, свързани с безопасните и здравословни условия на труд.
  2. Прави проверки на работните места, помещенията и др., където работниците и служителите полагат труд. Проверките могат да бъдат:
    - Еднократни;
    - Периодични;
    - По определена от директора на детската градина система;
    - С или без участието на длъжностни лица.
  3. Прави проверка на документация, свързана с безопасните и здравословни условия на труд.
  4. Прави проверка на определени обозначения свързани с безопасните и здравословни условия на труд (знаци, табели, сигнали по безопасност, противопожарна охрана, аварийни изходи и т.н.).
  5. Дава задължителни предписания на работниците и служителите за отстраняване на констатирани нарушения от тяхна страна на правилата относно безопасните и здравословни условия на труд.
  6. Спира машини, съоръжения, работни места при констатация на непосредствена опасност за живота и здравето на работниците и незабавно да информира за това съответното длъжностно лице.
  7. Информира директора на детската градина при всяка констатация на нарушения на задълженията за безопасност и здраве при работа и прави предложения за необходимите мерки.

8. Прави предложения пред директора за налагане на санкция (дисциплинарна и/или имуществена) на виновните длъжностни лица и/или работници и служители.
- (б). Права и задължения, свързани с правилното водене на изискващите се от директора на детската градина документация, свързана с безопасните и здравословни условия на труд.
  1. Съставя, поддържа и съхранява цялостната документация, свързана с всички видове инструктажи, които се провеждат на работниците и служителите.
  2. Съставя, поддържа и съхранява цялостната документация, свързана с регистрирането, разследването и отчитането на трудовите злополуки и професионалните болести.
  3. Съставя, поддържа и съхранява цялостната документация, свързана със службите по трудова медицина и групите по условия на труд в детската градина.
  4. Съставя, поддържа и съхранява цялостната документация по извършената проверка на територията на детската градина.
  5. Съхранява всички издадени от него предписания, свързани с отстраняване на нарушения, спиране на машини, дейности и т.н.
  6. Съхранява всички протоколи от проверки и предписания, дадени от контролните органи при проверките, извършвани на територията на детската градина.
  7. Съхранява всяка една документация, която е съставена при изпълнение на задължения, свързани с безопасните и здравословни условия на труд (анализи, предложения, становища, планове и т.н.).

Чл.12. Задължения на длъжностните лица при организиране на извънучилищни дейности по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд за опазване на живота и здравето на участниците в тях.

1. Длъжностните лица, които извършват извънучилищни дейности, са длъжни да подпишат договор с директора на детската градина, за дейността, която ще изпълняват на територията на детската градина.
2. Длъжностните лица, които провеждат извънучилищни дейности трябва да преминат първоначален инструктаж и инструктаж на работното място за безопасни условия на възпитание, обучение и труд, хигиена на труда и противопожарна охрана от медицинската сестра.
3. Длъжностните лица са длъжни да познават Правилника за вътрешния ред в детската градина и всички други правилници и наредби, осигуряващи безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл.13. Задължения на длъжностните лица за разработване на инструкции за безопасна работа и поставянето им по работните места и машини и за означаване и маркиране на опасните зони по работните места, коридори, площадки и др.

1. Длъжностното лице по условия на труд се задължава да разработи инструкция за безопасна работа на персонала, работещ с ел.уредите в групите, ел.уредите в пералнята и ВИК инсталациите, ел.уредите в кухненския блок и ВИК инсталациите, да ги постави на определените им места.
2. Домакинът е длъжен да провежда контрол по спазването им, и да уведомява директора за неправомерно отстранени инструкции от определените места.

Чл.14. Задължения на длъжностните лица при организирането от детската градина придвижване на деца, педагогически и непедагогически персонал.

1. Длъжностните лица, които организират извеждане на деца извън детската градина, са длъжни писмено да уведомят за това директора на детската градина.
2. Учителите са длъжни да съпровождат децата при извеждането им извън детската градина.
3. Помощник възпитателите в групите са длъжни да придружават учителите при извеждане на децата извън детската градина.
4. При организирането на превоз на деца извън детската градина длъжностните лица са длъжни да ползват услугите само на лицензирани фирма за превоз на хора.

Чл.15. Задължения на директора на детската градина при сключване на договори с други организации за самостоятелно или съвместно изпълнение на ремонтни, строително-монтажни и транспортни дейности за включване на мерки по осигуряване на безопасни условия на обучение и труд.

1. Директорът е длъжен да подписва договори с фирми за допълнителни образователни дейности, само след представена от съответната фирма съдебна регистрация с разрешение за извършване на определена дейност.
2. В договора трябва точно и ясно да бъдат посочени задълженията и правата на страните подписали договора.
3. Всички договори за допълнителни педагогически услуги трябва да бъдат подписани и от представител на родителското настоятелство.
4. Представителите на фирмите, които извършват ремонтни, строително-монтажни и транспортни дейности, трябва да бъдат инструктирани за безопасни условия на труд, хигиена на труда и противопожарна охрана в детската градина.

РАЗДЕЛ III. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И РОДИТЕЛИТЕ НА ПРИЕТИТЕ ДЕЦА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

ДИРЕКТОР

Чл.16. Директорът на детската градина организира запознаването на децата, педагогическия, непедagogическия персонал и родителите с Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл.17. Директорът е длъжен да направи оценка на риска за здравето и безопасността, която да обхване работните процеси и работното оборудване, помещенията, работните места, организацията на труда, използването на суровини и материали и други странични фактори.

Чл.18. Директорът планира подходящи мерки за предотвратяване на риска в съответствие с направената оценка, а когато това не е възможно, да осигури защитата на работещите и на другите лица.

Чл.19. Да създаде необходимата организация за осъществяване на наблюдението и контрола по изпълнението на планираните мерки.

Чл.20. Да осигури ефективен контрол за извършване на работата без риск за здравето и по безопасен начин.

Чл.21. Да не допуска до местата, където съществува сериозна или специфична опасност за здравето и живота лица, които не са подходящо обучени, инструктирани и екипирани.

Чл.22. Директорът определя със заповед учителите и помощния персонал, които ще изпълняват мерки за ликвидиране на опасността, първа помощ, борба с пожарите и евакуацията на децата.

Чл.23. Директорът трябва да осигури възможност на работещите, когато не могат да се свържат с прекия си ръководител, сами да предприемат в съответствие със своите познания и опит и с осигурените налични технически и материални средства, действие за предотвратяване на последиците от опасността.

Чл.24. Директорът изготвя план за:

1. Противопожарна охрана.
2. Защита на населението.
3. Правилник за вътрешния ред.
4. План за евакуация.

Чл.25. В Правилникът за вътрешния ред директорът определя условията и реда за въвеждане на физиологичен режим на труд и почивка по време на работа на непедagogическия персонал.

Чл.26. Директорът определя с писмена заповед лицето, което ще провежда първоначалния и периодичен инструктаж на работниците и служителите в детската градина, и на всички лица извършващи някаква дейност на територията на детската градина.

Чл.27. Директорът уведомява регионалните инспектори на МОН, Регионалната инспекция на труда и социалните грижи, Прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки злополуки и аварии.

Чл.28. Директорът е длъжен да предостави безплатно работно облекло и лични предпазни средства на работниците и служителите, които работят със или при опасни и вредни за здравето или живота машини, съоръжения, течности, нажежени предмети и др.

Чл.29. Директорът определя местата, където съществува опасност, със знаците за безопасност на труда и противопожарна охрана. Разработва и утвърждава правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, като тези правила се обявяват по подходящ начин на работните места.

Чл.30. Да предприеме необходимите мерки за координация на действията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, когато в детската градина се извършват работи или дейности от работници или служители и на други работодатели.

Чл.31. Директорът е длъжен да осигури на работниците и служителите обслужване от служба по трудова медицина.

Чл.32. Директорът на детската градина организира регистрирането, отчитането и анализирането на злополуките и професионалните заболявания по установения в Република България ред.

Чл.33. В края на учебната година директорът свиква педагогическия съвет на детската градина, за да направи анализ на безопасността на възпитание, обучение и труд и да предприеме мерки за подобряването ѝ.

УЧИТЕЛИ

Чл.34. При провеждане на спортни игри, разходки, състезания и други дейности извън детската градина учителите задължително инструктират децата за поведението им като състезатели, участници в разходката, пешеходци или пътници в транспортни средства.

Чл.35. Не се разрешава организирането на екскурзии и т.н без разрешение на директора на детската градина.

Чл.36. Задължително в занятията по образователно направление “околен свят” да се разглеждат теми по безопасност на движението и първа помощ.

Чл.37. Учителите носят отговорност при работа на децата с ножица, лепило и други материали, с които децата могат да се наранят.

Чл.38. След приключване на работната смяна всеки учител е длъжен да провери за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.

Чл.39. При извеждане на децата на двора на детската градина всеки учител следи за влезли деца в сградата без разрешение и контрол.

Чл.40. Забранено е бягането на деца по стълбищата на детската градина.

Чл.41. Категорично се забранява на децата да се качват по первазите на прозорците на партера, както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на учителя.

Чл.42. Ако топка или някаква играчка попадне на улицата, само учителя (родителя) има право да излезе на тротоара или на уличното платно.

Чл.43. Категорично е забранено на децата да пипат ел.радиатори, да пускат или спират учебно-технически средства и пособия.

НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ (Касиер, домакин, счетоводител, помощник-възпитатели, кухненски персонал, работник поддръжка, градинар)

Чл.44. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.

Чл.45. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.

Чл.46. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, противопожарната охрана.

Чл.47. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършването от тях работа или дейност.

Чл.48. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.

Чл.49. Да не работят с машини, които не познават.

Чл.50. Да поддържат и повишават знанията си по безопасните методи на труд.

Чл.51. Задължително да се явяват на периодичен медицински преглед и изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай.

Чл.52. Помощник възпитателите са длъжни:

- всяка сутрин да забърсват с влажна кърпа подовете и шкафовете в занималните.
- след всяко хранене на децата да забърсват с влажна кърпа пода под масичките.
- два пъти седмично да забърсват спалните помещения.
- да не допускат децата да се движат върху мокър под.

Чл.53. При започване на отоплителния сезон, преди началото на приема на децата всяка сутрин се проверява състоянието на радиаторите и при нужда се пускат допълнително ел.радиатори.

Чл.54. При констатиране нередности на врати, прозорци, шкафове и осветление, незабавно се уведомява работник поддръжка и се пристъпва към отстраняването им.

Чл.55. Санитарните помещения се почистват преди идването на децата сутрин, на обяд и след следобедната закуска.

Чл.56. Дворът на детската градина се почиства всяка сутрин.

Чл.57. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения, машини, печки и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.

Чл.58. Ремонт на ел.табла се извършва само след централно изключване на ел.мрежа.

Чл.59. Помощният персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.

Чл.60. В началото на всяка учебна година задължително се осигуряват от домакина медикаменти за долекарска помощ.

Чл.61. При пожар, земетресения, аварии, стихийно бедствие и други, помощник възпитателите подпомагат учителите при евакуация на децата.

Чл.62. За нуждите на детската градина се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства и други, отговарящи на БДС.

Чл.63. Леснозапалими материали и хигиенни материали се съхраняват от касиера и домакина на строго определените за целта места, безопасни за здравето и живота на децата.

Чл.64. През есенно-зимния сезон стриктно да се спазва планът за работа през зимни условия с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

СТАРША МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

Чл.65. Контролира оставянето на лекарства в занималните. Лекарствата трябва да се съхраняват само в здравния кабинет на детската градина и в аптечка за първа помощ.

Чл.66. Контролира ежедневно проветряване на помещенията и температурния режим в детската градина.

Чл.67. При станала злополука с дете незабавно уведомява родителя.

Чл.68. Провежда ежедневен сутрешен филтър на децата, които посещават детската градина.

МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ В ЯСЛЕНИ ГРУПИ

Чл.69. Медицинските сестри в яслени групи носят отговорност при работа на децата с лепило и други материали, с които децата могат да се наранят.

Чл.70. След приключване на работната смяна всяка медицинска сестра е длъжна да провери за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.

Чл.71. При извеждане на децата на двора на детската градина всяка медицинска сестра следи за влезли деца в сградата без разрешение и контрол.

РОДИТЕЛИ НА ПРИЕТИТЕ ДЕЦА

Чл.72. Родителите са длъжни да уведомяват незабавно учителя и медицинската сестра за настъпили промени в здравословното състояние на детето.

Чл.73. Забранено е родители да водят в детската градина деца със заразни заболявания.

Чл.74. При възникване на заболяване на дете, родителите трябва да преустановят незабавно посещението му в детската градина до неговото възстановяване.

Чл.75. Забранено е излизането на деца от района на детската градина без надзор на учител или родител.

РАЗДЕЛ IV. ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИТЕ, ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И ТРУД (ЗБУТ)

Чл.76. Назначаване, определяне и учредяване на длъжностни лица и органи за дейността по безопасност на труд и пожарна безопасност.

1. Ревизионната книга за препоръки и предписания на контролните органи е заверена в ИА “Главна инспекция по труда” и се съхранява от медицинската сестра.
2. Със заповед № № 809-272-12 / 12.07.2022 г. на директора на детската градина е определен състав на групата по условията на труд.
3. Със заповед № 809-272-2 / 12.07.2022 г. е определено длъжностно лице по условията на труд в детската градина.

Чл.77. Книга за констатиране на здравословни и безопасни условия на обучение и труд.

Чл.78. Работно, специално работно облекло и лични предпазни средства.

Чл.79. Инструктажи и обучение по здравословни и безопасни условия на труд.

1. Начален инструктаж.

Провежда се 2 часа. Целта на началния инструктаж е лицата /възрастни или деца/, които постъпват по един или друг повод в детската градина, да бъдат запознати с основните правила и изисквания за безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана на територията на детската градина, с вида и характера на извършваната дейност и възможните рискове, както и с изискванията към тяхното поведение с оглед запазването на здравето и живота им. Началния инструктаж се провежда индивидуално или групово в деня на постъпването в детската градина. Продължителността на инструктажа се определя в зависимост от степента на риска и характера на работата.

Началния инструктаж се провежда по ПРОГРАМА, включваща следните въпроси:

⇒ *Въпроси от общ характер:*

- запознаване с характера на работата, съществуващите опасности в детската градина и двора – машини, съоръжения, наличие на вредни за здравето фактори на работната среда и трудовия процес;
- установен ред в района на детската градина и на работните места;
- разяснения за причините и характера на най-често допускани грешки и нарушения;
- основни положения и ред за регистриране на трудовите злополуки, примери за допускани грешки и нарушения;
- основни положения и ред за регистриране на трудовите злополуки и професионални заболявания;
- запознаване със специфичните опасности и рискове за здравето, свързани с конкретните технологии и употребяваните материали, с начините и средствата за предпазване;
- лични и колективни предпазни средства, специално работно облекло – значение и начин на използване и съхранение;
- общи правила за оказване на долекарска помощ при злополуки и отравяния;
- безопасност на движението в детската градина;
- запознаване с аварийни и др. планове;

⇒ *Въпроси, свързани със съответната дейност или професия:*

- конкретни правила и изисквания за безопасност на възпитание, обучение и труд, отнасящи се до помещенията, производствата, дейностите, технологиите и технологичните процеси, работните места, машините, механизмите, инструментите, електросъоръженията и др., с които ще се работи;
- опасните работни места, свързани с високо равнище на риск – възможни аварии, повреди и усложнения, които могат да възникнат;
- енергийни уредби и съоръжения в детската градина и двора, и общи изисквания за безопасната им експлоатация;
- съществуващи опасности и рискове за здравето, тяхното непосредствено и отдалечено въздействие;
- използвани знаци и сигнали за безопасност и противопожарна охрана, и изисквания за специфичното поведение на работещите;
- пожарна и взривна опасност на работните места в детската градина и двора, противопожарни мерки които трябва да се спазват, както и работата с уредите, съоръженията и инсталациите за известяване и гасене на пожари и начините им на използване;
- транспортирането на хора и деца, на материали, кухненска и друга продукция;
- съхраняване на опасни за живота и здравето вещества, начин на безопасна работа с тях и мерките, които трябва да бъдат предприети при разливане и разпиляване;
- конкретни забранителни разпоредби, действащи в детската градина и други специфични правила и изисквания.

Провелите инструктажа издават служебна бележка, която оставят на съхранение в личното досие на служителите или работника.

2.Инструктаж на работното място.

Трае 2 часа. Инструктажът на работното място е практическо запознаване на възрастния или детето с конкретните изисквания за безопасно изпълнение на трудовата и друга дейност и се провежда на работното място, преди да му бъде възложена самостоятелна работа. На тази част от персонала, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други съоръжения или са заети в дейности, създаващи опасност за здравето и живота на хора, независимо от тяхната

подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата или друга професия, инструктажът се допълва или съвместява с обучение за безопасни методи на работа.

Инструктажът и обучението на работното място се провеждат на основата на действащите правила, норми и изисквания, и утвърдените от работодателя правила и инструкции за безопасна работа, като тематиката и продължителността им се съобразяват и с други изисквания, регламентирани в специфичните за дадена дейност или вид работа нормативни актове. Инструктажът приключва след като инструктиращият, разрешаващ самостоятелната работа се убеди, че работещият познава правилата за безопасен и здравословен труд за извършваната от него дейност. Допускането на инструктирания до самостоятелна работа се удостоверява с подписа на инструктиращия – член на Комисията с подписа му в книгата за инструктажи.

3.Периодичен инструктаж.

Периодичният инструктаж има за цел да поддържа и допълва знанията на деца и работещи в детската градина по безопасни условия на възпитание, обучение и труд. Този инструктаж се провежда не по-рядко от един път на три месеца за непедагогическия персонал, а педагогическия и децата по три пъти през учебната година в случаите, когато образователно-възпитателния процес се провежда целогодишно в една и съща градинска група, салон, кабинет, двор и др., или I-ви инструктаж се провежда със започването на учебната година, II-рия след приключването на Коледната ваканция и III-ти след приключването на пролетната ваканция.

Основа за провеждане на периодичния инструктаж са правилата, нормите и изискванията по безопасни условия за възпитание, обучение и труд, отнасящи се за дадена професия, работно място или дейност. Провежда се от Комисията, като тематиката се определя в зависимост от характера на работа и условията на труд. Детските учители провеждат този инструктаж с децата.

Периодичният инструктаж се провежда индивидуално или групово в зависимост от изпълняваната дейност. На отсъстващите лица инструктажа се провежда в деня на идването в детската градина. Инструктажа се удостоверява в Книгата за инструктаж.

4.Извънреден инструктаж.

Извънреден инструктаж се провежда след всяка злополука /смъртна, аварийна и трудова/, пожар и природно бедствие, промишлена авария, при констатирани нарушения на нормите и изискванията на безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана и по нареждане на контролен орган. Тематиката на инструктажа се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане.

По преценка на директора при организиране на ремонтни или други дейности с участие на работници и служители с различни професии и квалификации, както и при работи, изискващи специфични мерки за безопасност и противопожарна охрана, преди започване на изпълнението на задачите на работещите, се провежда извънреден инструктаж. Такъв инструктаж се провежда с възрастни и деца, отсъствали от детската градина повече от 45 дни, независимо от причините, преди да започнат преките си задължения. Извънреден инструктаж се провежда и при промяна на технологичен процес, при въвеждане на нови машини и съоръжения, при промяна на работното място и организацията на работа.

Чл.80. Трудови злополуки и професионални болести.

Чл.81. Пожарна безопасност.

РАЗДЕЛ V. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И РАБОТНИ МЕСТА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА

Чл.82. Помощник възпитателите да почистват и измиват навременно и редовно занимални, спални, коридори, тоалетни, музикален салон, физкултурен салон, административни помещения.

Чл.83. Всички учебно-технически средства да се използват по своето предназначение и съобразно изискванията.

Чл.84. Забранено е пушенето в сградата на детската градина и в двора.

Чл.85. Машините, съоръженията и работните места в кухненския блок, офиси в групите трябва да бъдат напълно обезопасени, съгласно изискванията на действащите правилници и нормативни документи за съответните дейности и видове работи.

Чл.86. За всяка машина трябва да има окачена на видно място инструкция за безопасна работа. Забранено е отстраняването на тези инструкции.

Чл.87. Електрическите уредби, съоръжения, инсталации и съставящите ги елементи по устройство и изпълнение да отговарят на изискванията на Правилника за устройството на електрическите уредби, на стандартизационните документи, както и да са съобразени със специфичните условия на експлоатация и изисквания за поддържане и ремонт.

Чл.88. При необходимост да се вземат допълнителни технически и организационни мерки, включително и използване на средства за индивидуална защита.

Чл.89. Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на електрическите уредби, електрическите съоръжения, електрическите инсталации, електрическите проводни и други.

Чл.90. Да се осигурят електрическите уредби и съоръжения, машините, инструментите, инсталациите, осветителните тела и други срещу опасността да предизвикат пожар чрез изпълнение на ел.частта им в съответствие с изискванията за пожаро- и взривоопасната зона, където се намират.

РАЗДЕЛ VI. ПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ

Създаване на условия за недопускане на пожари.

Чл.90. Директорът изготвя Обща противопожарна наредба на детската градина и я съгласува с районната противопожарна служба.

Чл.91. Противопожарната наредба трябва да се спазва от всички, които пребивават на територията на детската градина.

Чл.92. Да се извършва постоянен контрол по ползването на ел.нагревателите и отоплителните уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета.

Чл.93. В коридорите и стълбищата да не се съхраняват маси, играчки или друг инвентар.

Чл.94. Директорът изготвя план за евакуация на децата при пожар, като същият се поставя на видно място на всеки етаж в детската градина и се проиграва два пъти през учебната година.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия – тържества, открити практики, семинари и други.

Чл.95. Помещенията за масово събиране на хора в детската градина са музикалният салон, физкултурният салон, занималните, спалните, кабинета на директора, кабинета на касиера, кабинета на старшата медицинска сестра.

Чл.96. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички необходими средства за пожарогасене.

Чл.97. През време на масовото мероприятие децата да не бъдат оставени без контрол от страна на учителите.

Чл.98. При провеждане на масово мероприятие е забранено:

1. осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които да причинят пожар;

2. да се гаси напълно светлината в помещението;
3. разполагане на маси, столове и други предмети в помещението по начин, който ще затрудни бързото му напускане от присъстващите.

Чл.99. Украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спази всички изисквания за електро- и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ VII. ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ КЪМ СЪОРЪЖЕНИЯТА, УРЕДИТЕ И ПОСОБИЯТА ЗА ИГРА И ОТДИХ НА ДЕЦАТА.

Общите изисквания за безопасност на съоръженията, уредите и пособията за игра и отдых обхващат следните области:

Конструкция

За поддържане, монтиране, ремонт и др. да се спазва следното:

1. използване на винтове или болтове, като се избягват пирони;
2. болтовете и винтовете да са скрити в материала, така че главите им да не се подават навън;
3. дървените конструкции трябва да са сглобени с болтове или друг вид сглобки;
4. носещите части трябва да са осъразмерени така, че да могат да понесат натоварването и на възрастен човек;
5. острите ъгли, отвори процепа не трябва да са направени така, че дрехи или части на тялото да могат да се закачат или захванат за тях;
6. движещите се части трябва да са изработени така, че да не прищипват или счупват пръстите на децата;
7. стъпалата да са достатъчно широки / кракът трябва да стъпи целия на стъпалото/ и др.

Уреди подходящи за по-големите деца / 5-7 годишни/ да не се използват от по-малките /3-4 годишни/ деца.

Материали

1. Дървените конструкции да бъдат байцовани, боядисвани и лакирани за да издържат на атмосферни влияния.
2. Същото се отнася и за металните конструкции – да се галванизират и боядисват периодично на 1-2 години.

Закрепване /фундамент/

1. Уредите за игра и отдых да са сигурно закрепени за да не се обръщат.
2. Закрепването на нуждаещите се уреди да се извършва посредством вкопаване на фундамент в земята.
3. Фундаментът /основата/ трябва да завършва 20 см под нивото на терена.

Местоположение

1. Пътеките, по които децата най-често тичат и се гонят, не трябва да навлизат в площадките за игра и отдых или в обсега на люлки и други подвижни уреди /въртележки и др./.
2. В обсега на движение на децата и уредите не трябва да има остри ръбове, ребра или стърчащи предмети.

Пясъчници

1. Дълбочината на пясъка да е минимум 40 см.
2. Самият пясък да е без глина, опасни предмети или органични примеси. На 1 година ползване пясъка да се сменя / по хигиенни и др. причини/. През лятото пясъка да се навлажнява ½ час преди децата да излизат на площадката за игра.
3. Стативите за катерене да нямат стърчащи части, които да предизвикват травми и падане.
4. Частите на различните стативи за катерене да не са монтирани на малко разстояние един от друг, така че детето да се заклеши или удари.

5. Металните части на стативите да са защитени от ръжда и винаги да се боядисват / на 1-2 години / с цел предпазване от атмосферни въздействия, ръждясване и преждевременна амортизация.

Поддръжка

Поддръжката и ремонта на съоръженията, уредите и пособията за игра и отдых / пейки, масички и др./ е важна част от работата по предотвратяването на нещастни случаи и злополуки. Това се отнася до всички уреди в сградата и двора на детската градина. Грижите за тях е необходимо да включват:

- често затягане на винтовете, тъй като се развиват по време на употреба;
- изтрити и изхабени части веднага да се подменят;
- основата на уредите постоянно да се почиства от камъни и др. опасни предмети;
- пясъкът под уредите да се допълва при необходимост;
- да се сменят протрити и раздърпани въжета / баскетболен и волейболен екип, мрежа за кошове, прозорци и люлките/;
- ръждясалите части да се подменят или евентуално да се третират против ръжда;
- да няма стърчащи остриета или глави на пирони;
- по време на работата по поддръжката и ремонта на уредите да не се допускат деца в близост. Да се пазят децата от инструментите, пироните и др.; преди употребата на съоръжения, уреди и пособия за игра и отдых от децата да се тестват от възрастните / учители и работници/.

РАЗДЕЛ VIII. РАБОТНО ОБЛЕКЛО И ПРЕДПАЗНИ СРЕДСТВА

Чл.100. Предпазните средства и работното облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове и се ползват само по предназначението им в работно време.

Чл.101. На пътищата за евакуация, директорът организира поставянето на необходимата сигнализация.

РАЗДЕЛ IX. ПЪРВИЧНА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ

Чл.102. При изпадане на деца в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага медицинската сестра или бърза помощ. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване (пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето), да се изнесе на свеж въздух пострадалото дете и да не се дават течности и вода през устата.

Чл.103. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.

Чл.104. При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.

Чл.105. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицинската сестра или бърза помощ.

Чл.106. При повръщане да не се дават вода или течности през устата.

Чл.107. При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърната настрани глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос. Да се повика специализирана реанимационна линейка.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият правилник влиза в сила от 15.09.2023 година.

§ 2. Всеки, който пребивава на територията на детската градина е длъжен да спазва този правилник.

§ 3. Контролът по спазването на правилника се осъществява от директора на детската градина.

§ 4. Настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд има действие до следващи промени в нормативната уредба.

Стефка Рабаджиева

Директор на ДГ № 18 „Детски свят“